

حیات

نخسی هبرده ۱۵ غرندم.
سنگ نکو پرسه ایله ۷۰۵ لیرا.
(اجنبی مکتبه ایچین ۷۰۵ دلار).

ابونه واعلان اپشنی ایچین استانبول بروزرسنه
صراجت ایدبیلر.
یازی ایشانیک مرجعی آنقره مرکزیدر.

۳ نجی جلد

میانه دامنه ... دنیا داهما ھرور میات فاتالم ...
- نیچ-

اداره مرکزی :

آنقره ده ، معارف امینلکی یاندہ کی دائزه
استانبول جاده سندہ آنقره

استانبول بوروسی :

استانبوله ، آنقره جاده سندہ ۸۷ نومرووده
دانہ مخصوص

صایی : ۶۲

آنقره ، ۲ شباط ، ۱۹۲۸

صاحبہ

نصر عاده سی

بروشه آمریقا مکتبندہ کی تورک قیزلرندن بر راچی تصریح ایمیش . مجرد اولارق آلینرسه بسیط ، علی العادہ بروفعه : بر راچی یوز میلیون انسانلک مسلمان جامعہ سندہ بر قاج فردی او جامعہ دن چیقارق بر راچی یوز میلیون انسانلک خریستیان جامعہ سندہ التحاک ایمیش . لاسک و قعہ نک تویلدا یتیک عکس العملاری ، غز نهارک نشریاتی ، بروشه چو جو قلاری بومکتبہ او قویان ماٹلرلک اوغر ادقیلی تھیجی و حادہ عقبنده بو ماٹلرلک هب بردن چو جو قلاری مکتبندن آمالاری .. واقعہ سنی دوشونورسک علی العادہ بر مسئلہ قارشیسندہ او ملادی یقمعزی آکلارز . حادہ تورک جامعہ سندہ دهرين بر تائیریا پامشدہ ، او در جدہ که لایق جمہوریت حکومت نک معارف ادارہ سی بیله ایشہ مداخلہ یہلزوم کورمشدہ . بو اعتباره مسئلہ مجرد اولارق دکل ، اجتماعی سیاق و سباق داخلنده وشموللو بر صورت نده تحلیل و مناقشہ ایدیلہ یہدہ کر . تحلیل مزہ او لاکتورک شهر یزراولان بروشه نیجین بر « آمریقان » مکتبی بولوندی یقندن باشلا مامن موافق اولور . اوت ، نہدن بروشه بر آمریقان ماٹلہسی بیله یوقکن بر آمریقان مکتبی وار ؟ نہ ایچین اطنه ده ، از میرده ، قیصریده ، الح . آمریقان مکتبی وار ؟ نہ ایچین استانبوله قیزلی ارکلی آمریقان ، فرانس ، ایتالیان ، انگلیز ، آلمان ، آوستریا ، والخ ... مکتبی وار ؟ معلوم در که مکتبک وظیفہ سی تربیه و رومک ، تربیه نک افعویتی ده کنج نسله منوب او لدیفی جمعیتک مشترک فکرلری ، حسرلری ، املارلری ، مفکوره لری آشیلامقدر . بر جمعیتک مشترک فکرلری ، حسرلری والخ . ایسے آنچاق او جمعیتک شعورلو و صراتی کا هلارینک رو حلزندہ مکین او لاپلر . و بونلری کنج نسله آنچاق او نلر آشیلامپلر . اکر بوفکرلری مز دوغر و ایسے

تورکیه ده آمریقان و عمومیتہ اجنبی مکتبی معناسی و بناء علیه افعویتی سز ، بوش برمؤسسه اولنگ ایجاد ایدر . تربیه حقدنہ کی فکرلری مزک دوغر و لغنه امیز ، چونکہ بونلر عندي دکلدر ، بوتون مدنی ملتلرده جاری و معتبر فکرلردر . دیکر طرفدن تورکیه ده کی اجنبی مکتبی ده معناسی ، افعویتی سز ، و « بوش » دکلدر . اجنبی مکتبی نک معناسی اجنبی کول توری در : اجنبی لسانی ، اجنبی ملی مفکوره سی واجنبی دینی ... بو کول تورک باشلیجہ افnomلری در . اجنبی مکتبی نک افعویتی سی ده یرلی کنجلرہ بو کول توری آشیلامقدر .

بوحالدہ اجنبی مکتبی حد ذات نده تربیه مفہومیه تأییف ایدیلہ مهین آنورمال برمؤسسه اولدینی کی بی افعویتی سی ده آنورمال در ، بناء علیه جامعہ نک نورمال نظامیه تضاد حالت ده در و بناء علیه ضرر لی در . لاسک اجتماعی منطقک و تربیه نظریه لرینک بوضوری نتیجه سندہ و حکمنه رغماً تورکیه ده اجنبی مکتبی « بوش » دکلدر ؛ بالعکس خینجا خینج دلوودر . بومهم واقعہ نک مناقشہ سندی بر از صوکرایه بر افارق تورکیه ده کی اجنبی مکتبی دنک افعویتی حقدنہ و مکتبی ادارہ ایدنلرک اداده لری مطالعه و فعالیت نده تظاهر ایدن حللر ایله بواحد عالی مقایسه ایدم :

اجنبی مکتبی اداره ایدنلره تورکیه ده تورکیه ده تورک چو جو قلاری ایچین مکتب آچق کلفتی نہ ایچین اختیار ایتدکلری صوریکز : — تمامیه انسانی بر مقصدہ ، تورکیه معارفه یار دیم ایچین .. جوابی آلر سکن .

بناسی ، شاپلی ؟ پر ، فرہ و سورلردن تشك ایدن عجایب قیافتلی صلیلی و تسبیحی معلمی ایله (قاتولیک مکتبی) نک مدیری ده بوله سویلر ؛ معلمی ایله خارجی شکلی سزدن و بندن فرقی اولایان (پروستان مکتبی) نک مدیری ده بوله سویلر .

« تمامیه انسانی بر مقصدہ ، تورکیه معارفه یار دیم ایچین»

مکتبی دنک داھما « سمن » ایله باشلايان اسلامیینک ، معلمی نک قیاقلرینک ، صلیلری و تسبیحی لرینک چو جو قلار او زرنده کی دائمی تاثیرلرینه رغماً بومکتبی تورک چو جو قلارینه دینی تلقینات یا چاگازلر ، دینی تدریسات ده بولون چاگازلر . پروستان مکتبی ده دینی تدریسات ده بولون چاگازلر . حتی بونلر دولت ک قانون لرینه ، حکومتک نظام و اسرار لرینه ده مطیع کورونورل .

مثال ، آمریقان مکتبندہ تورک چو جو قلارینه انگلیز لسانیه حساب ، هندسه ، فیزیک ، کیمیا و سائنس کی درسلا او قوتولور ... تورکیه درسلا وریلر . حتی تاریخ و جوغرافیا درسلا نک یا لکز تورکیه تدریس امریخی بیله بومکتبی اعتراضز قبول ایتشادر . مکتبک تدریس جبهہ سی بودر .

شیمی ده بوده مکتبک تربیوی فعالیتہ بکلم : بوراده اولا اخلاقی تربیه ایله قارشیلا شیز . سزه متادیا سجیه تشکیل (character building) دن بحث ایدرلر . بوسجیه تشکیل وظیفہ سی مطلقاً آمریقالی معلمی طرفدن در عهدہ اولونور . ومکتبک بوتون فعالیتی ده بومکزه دوغر و توجه ایدر . اونو تعایلم که مکتبک فعالیتی آراسنده اک جاذب اولانی سپور فعالیتی ده . بونی اداره ایدن ایسے مطلقاً V.M.C.A نک یعنی « کنج خریستیانلر جمعیتک » خصوصی مکتبندہ اعتمتا ایله و قوتی دینی تلقینلر آلتندہ یتیشدری بش بومعلمدر . بومعلم طلبہ ایله حشر و نشر حالت ده . آمریقان مکتبی مدیرلری بالتجربہ آکلا . مشادرکه کنجلر او زرنده دینی تلقینلر بالواسطه داهازیاده مؤثر او لیور ؟ خصوصیه ای برسپور معلمی نک کنجلرک معنویتی ده او زرنده کی تاثیری دوامی ده دهرين او لیور [۱] .

[۱] YMCA نک آمریقاده سیرینخ فیلد (ماساچوستس) کی کنجلر رهبرلری مکتبی بر پروسپر تو سندہ رو برت قولج ویرونوت آمریقان دارالفنونی مدیرلرینک بوسوزلیمی تائید ایدن برمکتبی مندرجدر .

خلق، شهری و کوپلی، جلالیلردن شدتله متنفر ایدیلر؛
جونکه بونلردن اک جوق خرری اوبلر کوروپورلردى.
و مهم مسئله حقندە کى تىدة قاتى باقىنەدە نشر ايدە حكم.

اویز برجی عصر پیکچری ساز شاعر لرندن
بری ده ، « مراد رایع » ک و فانی مناسبیله اوونک
آغزندن ده - آن شکلنده بر مرنیه سوبله من « ابراهیم » در .
دستانلرک برجو غی ، هله بالخاصه بوله مرنیه شکانده
اولامر اکتریله ٹوله نک آغزندن یاز بیزیر + بزم ساز
شاعر لری آراسده بوبک شایع و بیک مرغوب اسکی بر
سولدر . منظوم مزار کتابه لرینک ده اسکیدن بری
کتریله بوطرزده یاز بیلدینی ده معلو مرد + دادها هیری
دو قوز برجی عصرک ایلک نصفنده بوجنس کتابه لره
صادف اولونیور . بلکده ساز شاعر لری او عننته ده
عادت اغتلدر . ایشه دستان :

ساد خام سفر قیلدم آخره
خیر دعا ایدک روح شاد ایدک
قدم باصوب دعا ایدک رحته
خیر دعا ایدک روح شاد ایدک

کیمراه ایلدی وفا بوزمان
بکا ویرمی با اجلدن امان
آخرت حفن حلال ایلکنز هان
خر دعا ایدک روح شاد ایدک

علوم فکری کلز ایدی یادمه
دورت اقليمده غازی دیرلر آدمه
نوار خلر یازیلسون بقدادمه
خر دعا امک روح شاد ایدك

عمرم کروانی اجل ایله کوروشدي
دشن اولان مزادینه قاوشدي
عمرم عام اولدی وعدهم ایرشدي
خبر دعا ایدک روح شاد ایدک

هر جایده بخبری پیلاد کده
کمیسی آغلابوب کیمی کولد کده
هنده ایلچیم واروب ینه کلد کده
غیر دعا ایدک روح شاد ایدک

غیرت دین ایجون غزایه کیتم
صاحب قران ایدم نه جنکار ایتم
بادشاهکن طاشرلر یاصدانوب یاتدم
خر دعا ایدک روح شاد ایدک

آخر ایشے اجل شراینه قائد
عام تسلیم ایدوب تابوتہ قوندم
بشتہ قارا یرک آلتھے ایند姆
غیر دعا ایدک روح شاد ایدک

عدم ایردی نیلسون بکا طبیب
جلدن قورتومادی حضرت حبیب
الظهده تخت قورمچ اولادی نصیب
خمر دعا ایدک روح شاد ایدک

راهیم دیر آنک قولی اولانلر
عا ایتسون دولتنده کولنلر

«فول دوہ جی» و «ابراهیم»

— هنری اون رنجی، عصر ساز شاعر لندن —

ادیات ملر غنی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

میری اون برنجی عصرک ایلک سنه لرنده یاشایان
بکچری - ز شاعر لرندن بروی ده « قول دوهی » دره
اسندن ده، آ کلاشیلاجنه وجهله، غالبا اوردونک
نقشه قول لرنده چالشان و « قول بیوی » مراد پاشا
اید بر لکده آناطولیده کی « جلالی » مجادله لرینه اشتراک
ایدن بو آدمک اثر لرینه بک آز تصادف اولونور.
المذده، يالکز، « قلندر اوغلي » و قمهسته عائد کو جوک
بر دستانی وارد رکه، بونده دهه، سائز معروف ساز
شاعر لرنده کورديکمز سنت قدر تندن اثر بوقدر.
اون برنجی واون ایکنجی عصر لر کی، اثر لریني
عیانلی ایمبراطور لغتک هر طرف نده ذوقله او قوت دور منش
بویوک ساز شاعر لری ینیشدیره ن بر دورده، « قول
دوهی » نک بسط و قور و اثر لرینک سرعتله او فتوپوب
کیشمه مسی امکانزدی. ادبی اولقدن زیاده تاریخی
رقمه اولان بو کو جوک منظومه بی عیناً نقل ایدببورز:

آلانلر باغلاندی مراد باشایه
با راقلر آچلديغين سيران ايلهدم
كلدى جرقشلدى قلندر اوغلى
بوزولوب قاچديغىن سيران ايلهدم

جبهه سنه کیوب قیلیچ قوشانوب
علم دیننده دورور رجال غیوب [رجال الغیب]
طاغلرک آردینه قراول قویوب
چرقه هجی سچدیکن سیران ایله دم

قلندر وغلنك بلى بوکولدي
بايراقلري باش آشاغه ديكيلدي
يوارلاندي باشى كووده يېقىلدى
آل قان ساچىلدىفن سيران ايلەدم

ازلن ایدر دک ایلدره آجی
ضرباً آلور ایدک باج و خراجی
قرقدروب سفالین کیدوکی تاجی
رافضی اولدیغن سیران ایلهدم

قول دوهجی سوبلر سوزین یرنده
نامه دک طوزآئک دورسون دیزنه
غازی صراد باشا اول جنک یوزنه
حایقیروب جوشد یغین سیران ایلهدم

بودستان، تفصیلاتی «نعمایا» ده مندرج اولان
شهرور «قلندر اوغلی» حادنه سنه یعنی «مجری
۱۰۱۷ سنه سنته عائده در، برنجی و ایکننجی قطمه لر،
نعمایا» نك تفصیلاته عامماً مطابقدر. مراد پاشانک
قوشاندیق قبیلچ، «ینع» ده والی بولوندیق صیراده،
نعمایا» نك تعبیر نجه: «بعض اعزمه مشایع طرفدن
کند و به واصل و شرق و غرب جنگلرنده یجه آثار

علاوه ایله اولکی کتابلرده یازبیل اولاق بولورسکز. منه بیل لاپورا توارنده مقدمدر، فقط ساعت ایکیدن اول کلوب آلتیند سوکرا به فالدینی کورولمه مشددر. طبله سیله، مسلکداشلیله، مناسبانی اک منظم طرزدهدر. فقط، اوئلره قارشی، لساندن نه غریب نه دوستجه، نه درین معنالی، نه ده جان صیفیجی بر سوز فاجامشدر. خصوصی جیانی ساکندر، متواضعدر، آز معلومدر. اولی اولدینی و اوغلی و قیزی اولدینی بیلتمکدهدر. ایشته بوقدر. درسلرنده خطالار بوقدر، اهمیتی نقطه لرک اوتو اولدینی واقع دکلدر؛ لکن اودرسلرده سوبله نه هر شی « فلاسیک کتابلرده یولایلیرسکز ». منه بیک علمی سومه دیکنی ادعا ایمک مکن دکلدر. زیرا کیمیای جیانی جموعه لرندن باشنه برشی او قوماز و تدریس ایله دیکی علمک هر قسمه عالم مناسب درجه ده معلوماتی وارددر. فا کولنه مجلسنک اجتاعلرندہ اونی دیکلرلر، زیرا اوصلو عقللیدر. اونک رائنه تبعت ایده رک کیمکه فنا بر وضعیته دوشمز: اوداگما وسطی درجه ده و وسطینک اور تاسندهدر. بوندن دولایی، صارصینتیزجه برنجی موقعه ایریشمددر.

آرمیالی معدنی تجیدر و اک عجیب بالورلردن ضیانک استقطابه علاقه دار اولور. حتی او آنه قدر بالور حاله کتیریله مهین جسلر ایچون ذکا صرفه بعض خصوصی اصولر کشف ایله مشددر. لکن بر دیکرابتلاسی وارددر: برج اولسون، یوکرا اولسون اویون ابتلاسی. بردوستی کلوب لاپورا تواردن اونی بربارقی باقی ایچون آلوب کوتوررسه درحال بوتون غونیو متزو لری ترک ایدر، باشنه برا آدم، دها دوغروسوی جیفت شخصیت اولور. برج باریستی پاوارکن لاپورا توارنده يالکن باشنه بالور حاله کلکده اویان جسلری دوشونور؛ کوزی میروسقوی اویزرنده ایکنده مدھش قوزله اویون ظفرلری خیالنده دولاشیر. کنیش جیبی ایجنه حساب جدولی بر استقامیل دسته نه رفاقت ایدر و آرشیبالدک بوتون روحی یکدیکریله آهنکدار اولارق یاشایان بوایکی الوهیت وقف و تخصیص ایدلشدر.

بولوقتور علم صافار. بوصنعت پولوقتور قبول ایشددر، اساا مسلکی دیکر مسلکلردن دها الی برشی دکلدر. برقالد کانندہ معین ساعتلرده بولونور وجایشیر. عنی سوزله پولوقتورده لاپورا توارنده در. هر کون غالم وظیفه سی کورور، فلاسیک اصولله، تام براعتنا ایله اوکونک علمی مسئلله لرندن برجی تدقیق ایدر. بولیله جه شرفی بعضی مسامی وجوده کتیر مشددر. بونلرک مقداری و قیمتی اوکا آز جوق برشیرت و بر موقع تأمینیه کافیدر. بولوقتورده او سایدده، راحتجه برحیات تکیر. ایشته پولوقتورک علمدن بوتون ایسته دیکی بوندن عبارتدر. پاره یکدیکریه رک قیزینه تراخومه ویرمکه موفق اولش و پارس جوارنده بر کوچوک کوشک صافون آلمشدر. تقاعد زمانه انتظارا پولوقتور استراحت ایدیبور و اسکیدن کندیسته بحث اولونناسنی ایسته مهیور.

عالملر عاملنده

مالک اولقله بر او قالیسنه نک فکری اونلرک استیلاسی آلتنده در، اود درجه ده که او کرمه کله مکلف اولدینی بختلری قیمسیز عد ایده جک درجه ده کلیر.

« فاریت ک جوق فکری بوقدر اما بر فکرده عنادجیدر، هر دو شونجه سی اوکا تابع قیلار. او فکرده شو ادعادن عبارتدر: آلامانلر عان هان اساندن باشنه برشیدرلر. آلامانلرک اسمی برعلی اثرده کورولوره بوجسز لقدر، مطلقاً آلامانلر کندیلرینه عطف ایله دکلری کشی فرانسلرلردن جالشلردر. آلامانیاده علم بوقدر، علم فورصلانی وارددر. آلامان کتابلری یا آکلاشیلماز بر قارغاشالق باخود جیاسزجه بر اتحال غونه سیدر. ایسته دیکری نکانه یولایلیرسکز. غاووس، قروننه کر، هلم هوچ، هرتس، رونشکان کی آلامانلر هیچ برشی ایجاد ایمه ملدر. زیرا ایجاد آلامان روحنک تام ضدی اویان برشیدر. اساا آلامان مدرسلرینک و طبله سنک اخلاقی ذهنی قابیتلرندن دها آشاغیدر. بناء علیه بو آدمیرک مهم برشی باعشه مقندر اولقدلریه ایشانق او لااحمقنی مانیا فرانسلرله دوشانلری ایشان ایمکدر. کرک درسلرنده کرک قونه رانسلرند، « فاریت اصلاً بر آلامان عالمک اسمی تلفظ ایمزر. حتی بوبار بارلرک باریار لاتی ده بر آز او کرمه نشددر. مقصدی اونلرک هر کونکی هذیانلری طویل مقدر، بوصور تله فاریت مدھش بردویه وجوده کتیر مشددر و هر کون عقل و خیاله سیغمایان عجیبه لر بودویه بحالق ایدیلکدهدر.

آلسیداس بلوطلارده یاشار، معماقیه مهه اورولو جا دکل فیزیق عالمیدر. لکن فیزیقده ریاضی قانونلردن باشنه برشی کورمن. بوتون حاده لر ایچون ریاضی دستورلری وارددر، زیرا اللهک هندسه عالی او لدینی بیلر. دنک، الاستیقت، قو مقناتیبیه، حرکت الح. اونک نظرنده داما ریاضی دستورلر حاله افراغ ایده بیلن او صادر. **آلسیداس**، سو قاندہ کیدرکن، کوندہ یکمی دفعه از یلک تهلکسته معروضدر، زیرا قاصیرغه سرعینله کلن کلن او تو مو سالرہ باقاقی برده او لکلرندن ده اعضا یکی بمعادله دوشونور. بر دستور یاقالادیعی، اونک بوتون عصاره سی جیقارمادن بر قاز واوفی حل ایدر کن معنای و شائینه تطبیقی او نو تور. بولیله جه آلسیداس افلاطونلردن فضلے افلاطونجیدر. زیرا مجرد اندن باشنه حقیقت یوقش کی یاشار و محکمکه ایدر. مریبی تغییر ایدن جهت بر وصف محیزی او لاما سیدر. او هر کسر. اندیجه تحریکانده بولونور و، هر اوچ وبا درت سنه ده بر، اصوله موافق بر علمی عظمه لش ایدر. بر « کیمیای جیانی » کتابی یازمشدر. بوكتابده، اهمیتی اوللایان بر قاج

اسکیدن تسبقات پروژه لریه بک علیهدار او لان کوب روی زاده فواد بک جانک ۵۸ نجی تو مر و سندہ علم مؤسسه لری عزیزی تسبیق ایلک ایچون « وجود علم آداملریزک حقیقیت و او تورتے درجه لری بی طرف و صلاحیتدار غرب علماسنک افکار و مطالعاتی آلق سورتیله او کرمه علک » لزومندن بحث ایله دی. بمقابله انتشار ایتدکدن سوکرا امتحانه کیتک او زرہ برجوی مدرسلر عزک سیاحت چانطه لری طاوان آراسندن ایندیر عکس و باسایور طلایی یا پدبرمه حاضر لامش او مالری مختملدر، هان جناب حق جله مزه بوز آقیله عودت ایله مک نصیب ایله ! بو مسعود آنه انتظارا فرانه انتیتوسی اعضاسندن شارل ویه نک غرب عالملرینک سجه لری و اقتصادلری حقنده قله آلمش اولدینی بر ایکی طاس لاغی کوزدن پکیرمک انسانی ای اکلندیر بیور. ریشه بزه عالملرک حقیقی اسلامی سویله بیور؛ بو شخصیت لرک خیالی اولدقلری ادعا ایدیبور و او نلره یونانجدن آلمش متعار اسلامل ویر بیور.

قالیمینه علم اساج مدرسیدر و بو ساحده اولدیخه مهم کشفل یا پشدر. درنه دوام ایدنلر، لاپورا توارنده چالشانلر چوقدر؛ کتابلری کاف مقدارده قارئلر او قور. فقط قالیمین علم انساجدن حظ ایمزر. او، بر دنبه هیئت علمته بتلا او لشدر. حالبکه ریاضیه دن برشی آکلاماز. بوکار غماً افلالک تاریخنے تعلق ایدن هر شی او نده وجد او باندیر. فلاماربون جیعنیلرینک مقدم برجا بیدر. علم آقاده میاسی ضبطلرنده آنچق هیئت تعلق ایدن جهتلری او قور؛ رفلر و معادله لر او زرنده کیجه لری کچیر. کونشک لکه لری، سرخنک جدوللری، قویر و قلی سیدیزلر، بکی سیدیز لرک ظهوری، او زاده او لوب بیتهن بوتون بوجاده لر حقنده آنچق بک ابتدائی معلوماته

انعام احجام لطف کورنلر خیر دعا ایدک روح شاد ایدک

بودستانده بقداد فتحنک موضوع بحث اولاسی، سوکرا « هنده ایچی کیدوب کله سندن » بحث ایدیله سی [نعیا]، ج ۳، ص ۳۵۷ و ۳۸۳ []، بونک، « درد بخی صراد » لک و فاقی مناسبیه [۱۶ شوال ۱۰۴۹] یازبیلیغی، و بناء علیه دستان صاحبی « ابراهیم » کده بجزی اون برنجی عصر ک ایلک نصفنده ینیشن ساز شاعر لرندن اولدینی کو ستر مکده در. معماقیه بونک ده، « قول دوهی » کی، زماننده شهرت قازان ایان علی العاده برساز شاعری اولدینی علاوه ایدم.

کوپیلی زاده محمد فواد استانبول داولالقتوشنده « تونک ادبیاتی تاریخی » مدرسی